

Public Affairs Monitor

Week 21 | 2024 | 17 t/m 23 mei 2024

De Public Affairs Monitor wordt wekelijks opgesteld door het team Public Affairs van UUV. De PA-monitor geeft een overzicht van relevante ontwikkelingen in de politiek en bij strategische stakeholders.

In deze monitor:

Algemeen

- › Kamerdebat Hoofdlijnenakkoord
- › SCP: Hoofdlijnenakkoord biedt kansen en risico's voor kwaliteit van samenleven
- › Procedurevergadering SZW

Arbeidsmarkt

- › CBS en TNO: minder flexibele en meer vaste werknemers
- › Minister Schouten stuurt Wijziging Wet Banenafpraak naar Tweede Kamer

Sociaal-medisch

- › Voortgangsbrief sociaal-medisch beoordelen

Dienstverlening

- › Aanbieding jaarverslag 2023 Nationale ombudsman

ICT & Data

- › Motie aangenomen over een handreiking met relevante en veilige AI-toepassingen ...
- › Motie aangenomen over in kaart brengen van gebruik van gezichtsherkenningsoft...

ALGEMEEN

Kamerdebat Hoofdlijnenakkoord

Op 22 mei debatteert de Tweede Kamer over het eindverslag van de informateurs. De fractievoorzitters van de vier beoogde coalitiepartijen – PVV, VVD, NSC en BBB – verdedigen hun plannen. Een samenvatting.

Koopkracht en Armoedebeleid

De oppositie is kritisch over het armoedebeleid zoals dat in het hoofdlijnenakkoord is opgenomen. Dijk (SP) verwacht dat de armoede in Nederland zal toenemen door de afspraken uit het hoofdlijnenakkoord. Hij vindt het onbegrijpelijk dat er niets is geregeld om mensen met zware beroepen eerder te kunnen laten stoppen met werken. Om verschillen in de samenleving te overbruggen is het belangrijk dat iedereen erop vooruitgaat, benadrukt Timmermans (GroenLinks-PvdA). Daarom is het een slechte zaak dat het minimumloon niet omhooggaat de WW-uitkering verkort wordt. Ook laakt Timmermans het uitblijven van een regeling voor vroegpensioen voor zware beroepen en vindt hij het kwalijk dat de Tegemoetkoming arbeidsongeschikten wordt afgeschaft. Die laatste regeling, een tegemoetkoming in de zorgkosten voor duurzaam arbeidsongeschikten, wordt afgeschaft om de halvering van het eigen risico te bekostigen. Daarmee profiteren chronisch zieken onderaan de streep niet van die

halvering, meent Timmermans. De GroenLinks-PvdA-voorman dient een [motie](#) in om de bezuiniging terug te draaien: 'overwegende dat mensen die chronisch ziek zijn niet profiteren van een lager eigen risico, doordat de tegemoetkoming arbeidsongeschiktheid wordt geschrapt; spreekt uit dat chronisch zieken evenveel moeten profiteren van een lager eigen risico als de rest van Nederland'. De motie krijgt behalve van GL-PvdA ook steun van de SP, D66, PvdD, JA21, DENK, Volt, en de ChristenUnie, niet genoeg voor een Kamermeerderheid.

Uitvoerbaarheid

Pieter Omtzigt (NSC) noemt in zijn bijdrage de uitvoerbaarheid van beleid als belangrijk punt voor een nieuw kabinet. Hij wil daarom altijd een uitvoeringstoets op beleid. 'Want op het moment dat iets niet helemaal uitvoerbaar is of dat er kleine problemen zijn, kunnen de uitvoeringsorganisaties, die zwaar werk doen en die ook overbelast zijn geraakt de afgelopen jaren, of het het COA en de IND betreft, of het de Belastingdienst betreft, het UWV of het CBR, tijdig zeggen: dit kan wel en dit kan niet. Dat helpt ons alleen in het vertrouwen van de burger.'

Vrije kwesties?

Het hoofdlijnenakkoord zal verder worden uitgewerkt door een nieuwe regering. Maar er staat ook heel veel níét in het hoofdlijnenakkoord. Mirjam Bikker (ChristenUnie) vraagt Geert Wilders (PVV) hoe dingen die niet in het akkoord staan, zullen worden opgepakt. Wilders antwoordt dat deze onderwerpen wat hem betreft 'vrije kwesties' zijn. Dat wil zeggen dat de coalitiepartijen geen afspraken maken over deze onderwerpen. Ook meent hij dat het nieuwe kabinet niet zelf met plannen hoeft te komen over dingen die niet in het regeerakkoord staan. Het is aan de Kamer om daarin initiatief te nemen, stelt de PVV-voorman.

Bron: Tweede Kamer

SCP: Hoofdlijnenakkoord biedt kansen en risico's voor kwaliteit van samenleven

Op 22 mei publiceert het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) een analyse van het hoofdlijnenakkoord: 'Het SCP analyseerde de effecten van maatregelen uit het hoofdlijnenakkoord aan de hand van vijf aspecten die van invloed zijn op de kwaliteit van de samenleving: het welbevinden van mensen, hun participatie in de samenleving, de sociale cohesie, structurele ongelijkheid en de relatie tussen burgers en overheid. En dan valt op dat het hoofdlijnenakkoord stevig inzet op basisbehoeften van mensen, maar weinig aandacht heeft voor sociale cohesie en het tegengaan van ongelijkheid.'

Bron: SCP

Procedurevergadering SZW

Op 21 mei vindt de procedurevergadering plaats van de commissie SZW. In de vergadering wordt besloten om de Kamerbrief van 24 april 2024 over het Arbeidsongeschiktheids criterium Basisverzekering Arbeidsongeschiktheid te agenderen voor het commissiedebat ZZP op 12 september en het nog te plannen commissiedebat Arbeidsongeschiktheid. Ook de monitor Arbeidsparticipatie 2023 wordt geagendeerd in laatstgenoemde debat. De Kamerbrief van 29 april 2024 over de hervorming arbeidsmarktinfrastructuur zal worden geagendeerd voor het te zijner tijd te voeren commissiedebat Arbeidsmarktbeleid. De Kamerbrief rondom het oneigenlijk gebruik CV's werk.nl van 14 mei 2024 wordt geagendeerd voor het nog te plannen commissiedebat Uitvoering sociale zekerheid.

Bron: Tweede Kamer

CBS en TNO: minder flexibele en meer vaste werknemers

Op 19 mei publiceert de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU) een analyse van het CBS en TNO over arbeidsrelaties. In het eerste kwartaal van 2024 was 28 procent van de werkzame beroepsbevolking een werknemer met een flexibele arbeidsrelatie. Dat zijn 2,7 miljoen mensen van 15 tot 75 jaar, 30 duizend minder dan in hetzelfde kwartaal een jaar eerder. De daling zat vooral bij werknemers met een tijdelijk dienstverband, tenzij het ging om tijdelijke dienstverbanden met uitzicht op vast. Die groep groeide juist. Ook het aantal uitzendkrachten werd kleiner.

Bron: ABU

Minister Schouten stuurt Wijziging Wet Banenafpraak naar Tweede Kamer

Op 21 mei stuurt minister Schouten (APP) de Tweede Kamer de Nota naar aanleiding van het verslag over de Wet Banenafpraak. Hierin beantwoordt zij een groot aantal schriftelijke vragen van fracties over de Wet Banenafpraak. Ook stuurt ze de Kamer een Nota van Wijziging van de Wet Banenafpraak. De Banenafpraak wordt met de wijziging verbreed: ook mensen in de Wajong die duurzaam geen arbeidsvermogen hebben en werkzaam zijn bij een reguliere werkgever en mensen in de WIA die volledig en duurzaam arbeidsongeschikt zijn aangemerkt, krijgen hiermee toegang tot het Doelgroepregister.

Bron: Tweede Kamer

Voortgangsbrief sociaal-medisch beoordelen

Op 21 mei stuurt de minister van Sociale Zaken, Karien van Gennip, de voortgangsbrief sociaal medisch beoordelen naar de Tweede Kamer. De minister informeert de Kamer twee keer per jaar over de voortgang op het gebied van sociaal-medisch beoordelen waarbij de nadruk ligt op de achterstanden. UWV is door alle maatregelen om de achterstanden terug te dringen in staat geweest om meer beoordelingen te doen. De tijdelijke maatregelen, zoals 60+hebben een belangrijke bijdrage geleverd aan het terugdringen. De komende tijd is meer nodig om de achterstanden te terug dringen. Per 1 juli is de minister voornemens om praktisch beoordelen in te voeren. De minister heeft hoge verwachtingen van het effect van de procesoptimalisatie, zoals het werken in sociaal-medische centra. Volgens van Gennip werkt UWV hard aan de nodige verbeteringen en is het van groot belang dat SMC's de hoge verwachtingen waarmaken. De parlementaire behandeling van de Kamerbrief bespreekt de commissie van Sociale Zaken tijdens de procedurevergadering van 4 juni. Naar verwachting wordt de Kamerbrief toegevoegd aan een nog te agenderen commissiedebat arbeidsongeschiktheid dat na de zomer gaat plaatsvinden.

Bron: Rijksoverheid

Aanbieding jaarverslag 2023 Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman presenteren op 21 mei hun jaarverslag over 2023 in de Tweede Kamer: “Burgerperspectief: een manier van doen”. Bij de aanbieding licht de Nationale Ombudsman (NO) het jaarverslag toe en stelt dat we moeten bewegen van Kijken naar Doen. Dat het er om gaat dat mensen daadwerkelijk weer gaan voelen dat de overheid een essentieel onderdeel van hun bestaan is. Een van de belangrijke boodschappen uit het jaarverslag is dat wetten en regels daarbij al heel veel ruimte bieden om aan de slag te gaan. Volgens de NO wordt nog te vaak naar oplossingen gezocht met nieuwe wetten, nieuwe regels, nieuwe kaders en nieuwe analyses over hardheden. Het gaat niet om oplossingen voor de problemen van de overheid, maar om oplossingen voor de problemen van de burgers. De NO betoogt dat dit nu al kan in heel veel situaties en in de praktijk is bewezen door overheden. Zo noemt de NO het UWV, dat eigenhandig, op eigen initiatief boetes intrekt. Omdat het misschien wel beboetbaar gedrag was, maar de informatie waar het om ging, allang beschikbaar was. Dit is volgens de NO hét voorbeeld van hoe mensen snel geholpen kunnen worden als het misgaat tussen burger en overheid. Het vergisrecht vindt de NO niet nodig. Er is namelijk al veel ruimte in de uitvoering om een betrouwbare overheid tegenover de mensen te zijn, aldus de NO. ‘Dienstbaar zijn aan de samenleving, gebaseerd op vertrouwen. Dat is de rol die de overheid zou moeten spelen. Dan krijgt u het vertrouwen terug’ sluit de NO af.

Bron: Tweede Kamer

ICT & DATA

Motie aangenomen over een handreiking met relevante en veilige AI-toepassingen voor overheden

Op 21 mei neemt de Tweede Kamer een motie aan van Hanneke van der Werf (D66) waarmee ze de regering verzoekt om een handreiking te ontwikkelen voor gemeenten en andere overheden met relevante en veilige AI-toepassingen die de werkdruk kunnen verminderen en het werkplezier kunnen verhogen. De motie krijgt Kamerbrede steun. Enkel FVD en PvdD stemden tegen.

Bron: Tweede Kamer

Motie aangenomen over in kaart brengen van gebruik van gezichtsherkenningsoftware

Op 21 mei neemt de Tweede Kamer ook een motie aan van Barbara Kathmann (GL-PvdA). Daarin verzoekt ze de regering om het gebruik van gezichtsherkenningsoftware bij publieke en private organisaties in kaart te brengen, en toepassingen waarbij het gebruik niet expliciet is toegestaan door wetgeving maar wel gewenst is zo snel als mogelijk van een grondslag te voorzien en anders te doen beëindigen. Tevens verzoekt ze de regering om een vergunningsplicht voor het gebruik van gezichtsherkenning in de publieke ruimte te onderzoeken en de Kamer voor het kerstreces 2024 over de vorderingen te informeren. De motie werd gesteund door GL-PvdA, NSC, D66, BBB, SP, DENK, FVD, PvdD en Volt. PVV, VVD, CDA, CU, SGP en JA21 stemden tegen.

Bron: Tweede Kamer

Colofon

Het Public Affairs-team ondersteunt en adviseert UWV in contacten met de politiek en strategische stakeholders. Wil je advies of kun je zelf ondersteuning gebruiken van het PA-team?

Neem dan contact met ons op:

